

Conferința aniversară a Institutului European din România

REDEFININD EUROPA

- sinteză -

În data de 14 decembrie 2010, Institutul European din România a organizat, în parteneriat cu Reprezentanța Comisiei Europene în România, conferința aniversară a IER cu tema „*Redefinind Europa*”.

În *cuvântul de bun venit*, dna. Gabriela Drăgan, Director general al Institutului European din România, a prezentat obiectivele conferinței aniversare a IER, introducând totodată tematicile abordate în cadrul fiecărei secțiuni, precum și acordarea premiilor de excelență IER, ediția I, premii ce au dorit a marca contribuția celor mai buni jurnaliști în domeniul afacerilor europene. Dl. Florin Pogonaru, președintele AOAR și președintele Consiliului de Administrație al IER, a exprimat necesitatea re poziționării IER în noul context românesc și european. Cei zece ani de activitate au demonstrat că IER este o voce influentă în procesul integrării României în Uniunea Europeană și, de asemenea, că Institutul va fi un partener activ nu doar în dezbaterile unor probleme comunitare, ci și în creionarea unor subiecte de interes pentru România care să fie susținute la Bruxelles.

Dl. Leonard Orban, Consilier prezidențial, fost Membru al Comisiei Europene și Președinte de onoare al IER, a subliniat rolul studiilor de impact în perioada de pre-aderare în cadrul pregătirii negocierilor, evidențiind continuitatea și eficiența produselor IER pentru decidenții politici. România a beneficiat destul de puțin de statutul de membru al UE, nu doar din punct de vedere al utilizării fondurilor europene, ci și al convergenței și din punct de vedere instituțional. Dl. Orban a reliefat faptul că procesul de integrare nu este definitivat pentru România, dosare precum aderarea la spațiul Schengen, la zona euro, continuarea proceselor de convergență cu UE reprezentând încă subiecte deschise. În contextul în care UE pare să iasă întărită din această criză pentru că a existat voința politică de continuare a proiectului și inteligența de a furniza soluții optime consolidării UE, și IER, la rândul său va trebui să se re poziționeze pe piață, furnizând expertiză și soluții optime pentru decidenții români și alți actori europeni.

Excelența Sa, dl. Leo d'Aes, Ambasadorul Regatului Belgiei în România, a subliniat principalele direcții și acțiuni ale președinției belgiene, în domeniul guvernancei economice a UE, al schimbărilor climatice și politicii energetice, al relațiilor externe. A remarcat o reafirmare și consolidare a poziției Comisiei Europene, ca gardian al Tratatelor, în contextul noii guvernance economice a UE, precum și necesitatea dinamizării reformelor structurale. Subliniind problema resurselor bugetare limitate ale Uniunii, dl. Ambasador a exprimat necesitatea sporirii rolului Parlamentului European, a redefinirii mecanismelor de lucru la nivelul Uniunii și a unui grad mai mare de deschidere a UE către restul lumii.

Dl. Niculae Idu, șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România, a trecut în revistă istoria „proiectului IER”, rolul său în elaborarea de politici și în sprijinirea actorilor instituționali din România, subliniind totodată și dificultățile de parcurs în a mobiliza resurse interne și externe pentru elaborarea unor studii care să depășească stadiul pur academic și să se îndrepte spre recomandări concrete de politici. Dl. Idu a remarcat importanța componentei de cercetare, scoțând în evidență necesitatea redefinirii Institutului în perioada post-aderare, ca think-tank important în domeniul afacerilor europene. Unul din beneficiile aderării la UE ar trebui să fie

folosirea la maxim a acestor instrumente, de tipul think-tank-urilor, pentru a identifica obiective strategice importante la nivel european.

În cadrul *primei sesiuni a conferinței* au luat cuvântul domnul Valeriu Zgonea, vicepreședinte al Camerei Deputaților, domnul Răzvan Horațiu Radu, Subsecretar de Stat, Agent Governamental al României la CEDO, Ministerul Afacerilor Externe, Iordan Gheorghe Bărbulescu, prof.univ.dr., Decan al Departamentului de Relații Internaționale și Integrare Europeană, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București și doamna Gabriela Drăgan, prof.univ.dr., Director General al Institutului European din România, în calitate de moderator.

Vorbitorii au analizat oportunitățile aduse de Tratatul de la Lisabona în plan instituțional, subliniind componenta de revigorare a parlamentarismului, prin faptul că atât Parlamentul European cât și legislativele naționale dobândesc noi atribuții, iar acestea din urmă pot contribui semnificativ la influențarea și controlul participării statelor membre la luarea deciziilor în forurile instituționale europene. Au fost punctate de asemenea o serie de elemente care trebuie în continuare consolidate, cum ar fi procesul deficitar de comunicare și coordonare dintre Guvern și Parlament în domeniul afacerilor europene. În acest sens, este recomandată o implicare sporită a Parlamentului național în consultările vizând afacerile europene.

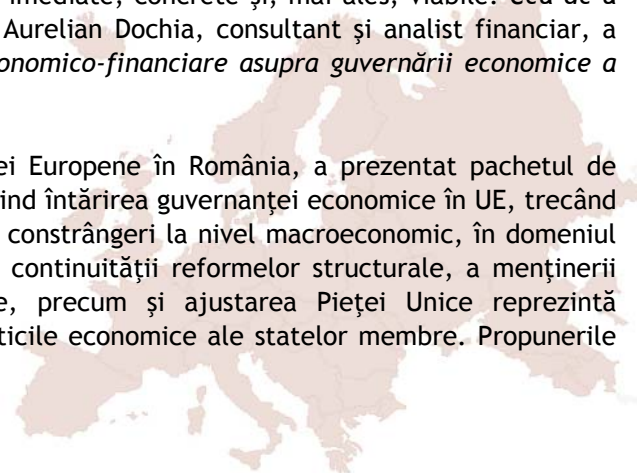
Alte probleme cu care se confruntă structurile de specialitate din cadrul Parlamentului României privesc lipsa de sprijin dar și expertiză, dar și o relație insuficient dezvoltată cu societatea civilă, ceea ce are drept consecință o reflectare slabă a punctelor de vedere ale acestora în formularea politicilor publice. Acest ultim aspect este, totodată, legat de faptul că interesul cetățeanului român pentru afacerile europene încă este scăzut, iar structurile instituționale de colaborare existente nu sunt suficient utilizate (Valeriu Zgonea).

Domnul Răzvan Horațiu Radu a prezentat salutul Ministerului Afacerilor Externe pentru contribuția Institutului European din România la prezentarea și dezbateră publică a unor informații privind tematicile de interes european. În ceea ce privește implementarea Tratatului de la Lisabona, a fost punctat totodată componenta puternic democratică a noului document, care sporește rolul parlamentelor naționale în domeniul afacerilor europene. În același timp, nu trebuie neglijate metoda comunitară de luare a deciziilor, ce presupune o colaborare sporită între Consiliul Uniunii Europene, Comisie și Parlamentul European, și nici capacitatea europenilor de rând de a contribui la formularea unor puncte de vedere asupra temelor care îi preocupă, prin intermediul inițiativei cetățenești.

Nu în ultimul rând, a fost evidențiată necesitatea continuării dialogului dintre instituțiile publice centrale și locale cu atribuții în domeniul afacerilor europene cu mediul academic dar și cu societatea civilă preocupată de aceste aspecte (Iordan Bărbulescu).

Criza economico-financiară cu care statele membre ale Uniunii Europene se confruntă și astăzi a demonstrat necesitatea adoptării unor măsuri imediate, concrete și, mai ales, viabile. *Cea de-a doua sesiune a conferinței*, moderată de dl. Aurelian Dochia, consultant și analist financiar, a fost dedicată tematicii: *Implicațiile crizei economico-financiare asupra guvernării economice a Uniunii Europene*.

Dl. Nicolae Idu, șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România, a prezentat pachetul de măsuri și propuneri ale Comisiei Europene privind întărirea guvernății economice în UE, trecând în revistă totodată și principalele provocări și constrângeri la nivel macroeconomic, în domeniul fiscal. Necesitatea unei consolidări fiscale, a continuității reformelor structurale, a menținerii unor piețe financiare stabile și funcționale, precum și ajustarea Pieței Unice reprezintă deziderate ale unei bune conexiuni între politicile economice ale statelor membre. Propunerile

concrete pentru întărirea guvernancei economice vizează stimularea stabilității financiare, necesitatea unui mecanism permanent de gestionare a crizelor, instrumente mai puternice pentru supravegherea economică, pentru supravegherea bugetară, implementarea conceptului Semestrului European. Din punctul de vedere al Comisiei Europene, noul cadru de supraveghere economică ar trebui să fie mai strict, iar regulile de implementare a politicilor economice ar trebui să fie mai riguroase, atât la nivel de prevenție, cât și de corecție.

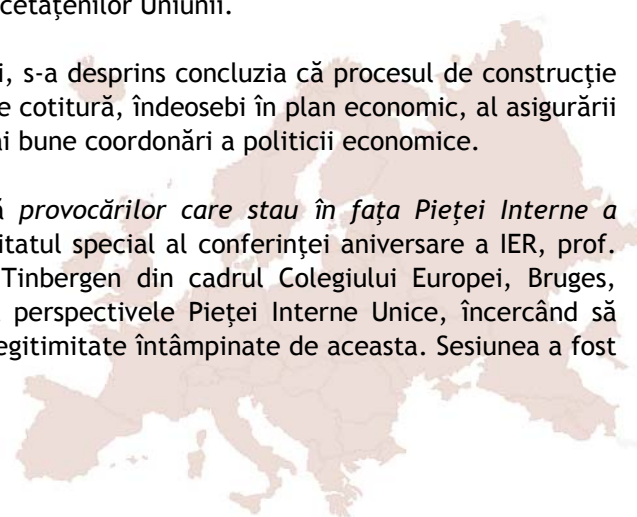
Afirmând că această criză financiară (apărută în 2007) furnizează lecții pentru politica monetară și banca centrală, dl. Lucian Croitoru, Consilier al Guvernatorului BNR, a subliniat faptul că stabilitatea prețurilor nu asigură automat și stabilitatea financiară a sistemului. Banca Centrală este astăzi în centrul sistemului bancar, datorită componentei lichidității, neputându-se evita astfel implicarea sa în asigurarea stabilității financiare. Dl. Croitoru a subliniat necesitatea reglementării și a supravegherii, însă cu menținerea principiilor corecte (inovație, creativitate etc).

Dl. Daniel Dăianu, profesor și Membru corespondent al Academiei Române, a prezentat principalele rădăcini ale crizei în UE, răspunsul Uniunii în planul politicilor economice, elemente importante ale guvernancei economice. Printre principalele lecții ale crizei, dl. Dăianu evidențiază că stabilitatea prețurilor nu securizează stabilitatea financiară, nu orice problemă are origine fiscală (oferind ex. Irlandei, Spaniei), nereglementarea și supravegherea piețelor financiare creează riscuri sistemice majore, iar îndatorarea excesivă a sectorului privat (a băncilor) dă naștere unor riscuri sistemice. În ceea ce privește controlul dezechilibrelor și disciplina financiară, dl. Dăianu a adus în atenție modalitățile prin care parlamentele naționale vor internaliza recomandările ce vin din partea Consiliului, precum și responsabilitatea unor programe de ajustare. În ceea ce privește situația României, dl. Dăianu estimează că, în condițiile inexistenței unei creșteri economice, va fi dificil să se stabilizeze datoria publică. De asemenea, fondurile europene (o suplimentare a resurselor bugetare) vor avea un rol major în evitarea efectelor pro-ciclice ale consolidării fiscale. Semestrul European implică necesitatea corelării programelor de stabilitate și convergență cu programele naționale de reformă, cu planificarea bugetelor naționale. În ceea ce privește aderarea la zona euro, dl. Dăianu a susținut continuarea pregătirii României pentru zona euro, în același timp evidențiind „necesitatea reparării zonei euro”, remarcând totodată importanța convergenței reale și a unei discipline în reforma economică, structurală, precum și urmărirea obiectivului productivității, necesitatea rezolvării problemei competitivității.

Dl. Moisă Altăr, prof.univ.dr. în cadrul ASE București, a adus în atenție rolul guvernancei economice (de a reduce riscuri și incertitudini, de a asigura cooperare, coordonare și coerență, de a asigura stabilitate financiară și sustenabilitate fiscală), componentele guvernancei economice în UE, reliefând faptul că o bună guvernance înseamnă, mai întâi, a avea o strategie bazată pe cunoștințe și competențe. Integrarea europeană ar trebui văzută ca fiind doar un mijloc, scopul final fiind asigurarea bunăstării cetățenilor Uniunii.

În urma dezbaterilor din cadrul acestei sesiuni, s-a desprins concluzia că procesul de construcție europeană se află în mod cert la un moment de cotitură, îndeosebi în plan economic, al asigurării unei stabilități financiare durabile și a unei mai bune coordonări a politicii economice.

Ultima sesiune a conferinței a fost dedicată *provocărilor care stau în fața Pieței Interne a Uniunii Europene la început de secol XXI*. Invitatul special al conferinței aniversare a IER, prof. Jacques Pelkmans, profesor la catedra Jan Tinbergen din cadrul Colegiului Europei, Bruges, cercetător senior CEPS (Bruxelles) a analizat perspectivele Pieței Interne Unice, încercând să arate atât capacitățile, cât și problemele de legitimitate întâmpinate de aceasta. Sesiunea a fost

moderată de dna prof. univ. dr. Mihaela Luțaș, profesor Jean Monnet, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerii, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.

Prof. Pelkmans a arătat că Piața Internă Unică a revenit în centrul atenției Uniunii Europene, fiind singura opțiune serioasă pentru revenirea la o creștere economică sănătoasă, bazată pe forța pieței. Avem de-a face cu o problemă de definiție, ce înțelegem prin conceptul de mai multă Piață Internă Unică, putând astfel să avem o viziune ad-hoc (adâncirea acquis-ului existent cu privire la Piața Internă Unică), o viziune referitoare la o Piață Internă Unică sănătoasă dar îngustă, și în final o viziune strategică, în care mai multă Piață Internă Unică nu poate decât să se dovedească utilă obiectivelor socio-economice ale Uniunii Europene.

Definiția curentă a Pieței Interne Unice este încă destul de vagă, profesorul Pelkmans propunând o definiție conform căreia acest concept ar trebui să se refere la „instituirea și funcționarea corespunzătoare a Pieței Interne Unice pentru cinci piețe: bunuri, servicii, capital, forță de muncă și tehnologie codificată”.

Prof. Pelkmans a încercat să realizeze o prezentare echilibrată vorbind atât despre motivele în favoarea extinderii Pieței Interne Unice, cât și despre elementele care ar fi împotriva acestei extinderi. Astfel în favoarea extinderii avem argumente economice, argumente bazate pe tratatele și pe jurisprudența existentă precum și presiunea externă a globalizării și dinamica internă a Uniunii Europene. Argumente similare pot fi aduse și împotriva: avem argumente care țin de tratate și de jurisprudența CJCE, argumente referitoare la obiecțiile de ordin politic și economic, de autonomia națională sau de legitimitatea socio-politică.

În continuare au fost prezentate Raportul Monti și Actul privind Piața Unică, cu diferitele lor caracteristici. Piața Internă Unică trebuie să redevină importantă, fiind esențială pentru supraviețuirea Uniunii.

Partea finală a conferinței a fost dedicată decernării *Premiilor de Excelență IER*, ediția I. Această primă ediție a fost dedicată jurnalismului în domeniul afacerilor europene.

La festivitatea de premiere au fost prezenți dl. Leonard Orban, Consilier prezidențial pentru afaceri europene și Președinte de onoare al Institutului European din România, dl. Florin Pogonaru, Președinte AOAR și Președintele Consiliului de Administrație al IER, dl. Niculae Idu, Șeful Reprezentanței Comisiei Europene la București și dna. Gabriela Drăgan, Director general al Institutului European din România.

În alocuțiunea rostită cu ocazia festivității de premiere, dl. Leonard Orban, Consilier prezidențial pentru afaceri europene, a subliniat importanța comunicării în domeniul afacerilor europene, necesitatea de a transmite informația cât mai corect, la obiect și direct către cetățean, pentru a face înțelese publicului larg mecanismele funcționării Uniunii Europene.

Acesta este și motivul, a completat dna. Gabriela Drăgan, Directorul general al Institutului European din România, pentru care această primă ediție a *Premiilor de Excelență IER* este dedicată comunicatorilor de informație europeană. Iar jurnaliștii nominalizați pentru acest premiu au fost: Anne-Marie Blăjan (Hotnews), Dan Cărbunaru (Calea Europeană), Ionel Dancă (The Money Channel), Gabriel Giurgiu (Televiziunea Română), Cristian Hoștiuc (Ziarul Financiar), Luca Niculescu (Radio France International), Mircea Vasilescu (Dilema Veche).

Dna Drăgan a făcut o scurtă prezentare a fiecărui nominalizat, anunțând totodată că, în urma deciziei Grupului consultativ de selecție constituit din membrii Consiliului de Administrație și ai Consiliului Științific Consultativ ale IER, toți cei șapte jurnaliști vor fi laureații *Premiului de*

Institutul European din România

Conferință

Exelență IER (placheta *Premiul de Exelență IER Euro-Jurnalistul anului* și un mini-laptop). Partenerii și sponsorii *Premiilor de Exelență IER* au fost Reprezentanța Comisiei Europene la București și ECDL România.

În alocuțiunile rostite laureații au adus în atenția publicului prezent la eveniment nevoia de a avea o informație corectă, din surse verificate pentru a putea transmite publicului date cât mai reale (Dan Cărbunaru, Cristian Hoștiuc), deficitul de jurnaliști în domeniul afacerilor europene (Luca Niculescu, Gabriel Giurgiu) și au mulțumit pentru sprijinul pe care dl. Orban, în calitatea sa de comisar european, a fost alături de ei, ajutându-i să dezlege misterele funcționării UE (Anne-Marie Blăjan). De asemenea, în egală măsură, jurnaliștii premiați au mulțumit organizatorilor, Institutului European din România, pentru cinstea de a fi laureați ai *Premiilor de Exelență IER*.

Sinteză realizată de:

Florentina Costache

Oana Mocanu

Agnes Nicolescu

Mihai Sebe

eveniment IER

